

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

ПРЕДСТАВНИЦТВО В УКРАЇНІ

11 вересня 2019 року, Київ

Тема: Позиція Європейського Союзу та Канади щодо законопроекту № 1008 «Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності органів суддівського врядування» та законопроекту № 1032 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо першочергових заходів із реформи органів прокуратури»

Шановна пані Венедіктова,

Шановний пане Монастирський,

Цим листом хочемо висловити Вам нашу позицію, а також викласти деякі пропозиції щодо законопроекту № 1008 «Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності органів суддівського врядування» та законопроекту № 1032 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо першочергових заходів із реформи органів прокуратури».

Ми вітаємо наміри Парламенту та Уряду щодо швидкого прогресу реформ судової системи та прокуратури. Ми також вітаємо Ваші плани щодо розширення ролі міжнародних експертів у процесі відбору та етичної перевірки–інструменту, ефективність якого було продемонстровано під час добору суддів до Вищого антикорупційного суду.

Однак, для позитивної оцінки ініціатив, що стосуються судової реформи, та прийняття рішення щодо нашої можливої участі у цих процесах, в тому числі у питаннях призначення міжнародних експертів, існує потреба переконатись у відповідності законодавства міжнародним стандартам та забезпеченні гарантування істотної ролі експертів у цих процесах.

У цьому контексті ми закликаємо Вас забезпечити ретельний консультативний процес щодо вищезазначених законопроектів, включивши відповідних експертів в галузі права, представників громадянського суспільства та міжнародної спільноти. Швидке прийняття недосконалих законодавчих актів може серйозно підірвати реформаторські зусилля, поставити під загрозу добрі наміри нового Уряду та призвести до небажаних наслідків. Технічні консультації можуть бути організовані протягом декількох тижнів, що, в свою чергу, не позначиться на термінах прийняття цих законів.

Серед питань, які, на наш погляд, потребують серйозного розгляду, ми хочемо перелічити такі:

- Застосування люстрації до осіб, які обіймали посади у органах судової влади у період після Майдану є дуже проблематичним, оскільки люстрація є винятковим заходом, який не слід застосовувати під час чергових змін уряду. Натомість у випадках обвинувачення осіб у зловживанні службовим становищем або інших порушеннях слід притягати їх до кримінальної, дисциплінарної відповідальності та застосовувати інші відповідні заходи.
- Так само слід відмовитись від проведення повторного відбору суддів до Верховного Суду, а будь-які занепокоєння щодо доброчесності чи професіоналізму діючих суддів Верховного Суду мають вирішуватись шляхом застосування до них відповідних кримінальних, дисциплінарних заходів та/або заходів щодо запобігання корупції.
- Будь-яке зменшення кількості суддів Верховного Суду має ґрунтуватися на ретельному аналізі його поточної структури, навантаження та юрисдикції. Удосконалення застосування процесуальних фільтрів та оптимізація структури суду можуть сприяти поступовому зменшенню навантаження і, таким чином, дозволити скоротити кількість суддів, в той самий час дотримуючись міжнародних стандартів щодо незалежності судової влади.
- Перезавантаження Вищої кваліфікаційної комісії та створення нової Комісії з питань етики та доброчесності залишатиметься неефективним допоки не буде реформована Вища рада правосуддя.
- Механізми залучення міжнародних експертів повинні бути додатково переглянуті з метою забезпечення їх ефективності, зокрема, в розрізі питань, що стосуються їх повноважень у прийнятті рішень в складі Комісії щодо відбору членів ВККС та Комісії ВРП з питань доброчесності.
- Міжнародні організації не повинні обмежуватись у праві висування кандидатур міжнародних експертів, які не входять до Громадської ради міжнародних експертів (ГРМЕ). Слід продовжити терміни залучення міжнародних експертів, щоб забезпечити визначення відповідних та прийнятних кандидатур.
- Проект закону, що стосується реформи прокуратури має бути доопрацьовано та доповнено додатковими положеннями щодо прозорості та підзвітності, які б відповідали винятковому колу наданих Генеральному прокуророві повноважень, з метою забезпечення ефективності їх виконання та відповідності європейським стандартам та конституційним принципам.

Ми переконані, що об'єднавши зусилля всіх зацікавлених сторін, вищезазначені питання можна було би вирішити у досить короткі терміни, що дозволило б негайно прийняти та впровадити закони забезпечивши повну підтримку міжнародної спільноти та повну відповідність міжнародними стандартами згідно із передовою практикою.

Наші експерти готові співпрацювати з Вами у найстислі терміни.

Ймовірно, що за судовою реформою пильно спостерігатимуть бізнес спільнота та іноземні інвестори, а послідовна та незалежна судова система є ключовим фактором для залучення та підтримки необхідних інвестицій. Ми вважаємо, що у цьому контексті належне законодавство може відігравати ключову роль.

Європейський Союз та Канада впродовж останніх років були основними партнерами України, надаючи політичну, фінансову та технічну підтримку у значному колі секторів.

Ми сподіваємось на продовження нашої діяльності та доброї співпраці з Україною на її європейському та євроатлантичному шляху.

Др.Анніка Вайдемани

Роман Ващук

Тимчасова повірена у справах

Надзвичайний і Повноважний Посол

Представництво ЄС в Україні

Посольство Канади в Україні

Направлено: Експертна оцінка законопроектів №1008 та №1032

Пані Ірина Венедіктова

Голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики

Верховна Рада, 01008, Київ – Україна

venediktova@rada.gov.ua

Пан **Денис** **Монастирський**

Голова Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності

Верховна Рада, 01008, Київ – Україна

monastyrskyy@rada.gov.ua

Копії:

Й.В. Олексій Гончарук, Прем'єр-міністр України

Й.В. Дмитро Разумков, Голова Верховної Ради України

Пан Андрій Богдан, Керівник Офісу Президента України

Пан Руслан Стефанчук, Перший заступник Голови Верховної Ради України

Пані Олена Кондратюк, Заступник Голови Верховної Ради України

Пан Давид Арахамія, Голова депутатської фракції політичної партії "Слуга народу"

Пан Юрій Бойко та пан Вадим Рабінович, Співголови депутатської фракції Політичної партії "Опозиційна платформа - За Життя"

Пані Юлія Тимошенко, Голова депутатської фракції політичної партії "Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"

Пан Артур Герасимов та пані Ірина Геращенко, Співголови депутатської фракції політичної партії "Європейська Солідарність"

Пан Сергій Рахманін, Голова депутатської Фракції Політичної Партії "Голос"

Пан Віктор Бондар та пан Тарас Батенко, Співголови депутатської групи "За майбутнє"

Пан Руслан Рябошапка, Генеральний прокурор України